

Styrdokument

Diarienummer:
UBN/2025:58

Regler för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet i Upplands Väsby kommun

Styrdokumentsuppgifter

Kategori av styrdokument	Reglerande
Dokumenttyp	Regler
Gäller för	Utbildningsnämnden
Antaget	Utbildningsnämnden 2025-09-24 §58
Ikraftträdande	1 oktober 2025
Giltighetstid	Tillsvidare
Dokumentansvarig	Utbildningschef

Innehåll

1	Allmänt.....	3
2	Plats i förskola och familjedaghem	3
2.1	Allmän förskola.....	4
2.2	Förskola på finska	4
2.3	Information och erbjudande om plats för bättre språkutveckling i svenska	4
3	Plats i fritidshem.....	4
3.1	Fritidshem F-3 – Fritidshem för alla	5
4	Utökad tid på grund av barns eget behov	5
5	Föräldraledighet och sjukdom.....	5
6	Öppettider.....	5
6.1	Planeringsdagar, sommar och andra lov	6
7	Ansökan om plats.....	6
7.1	Förskola och familjedaghem	6
7.1.1	Dubbla placeringar på grund av växelvis boende	7
7.1.2	Köregler.....	7
7.2	Fritidshem.....	7
8	Platserbjudande	7
8.1	Erbjudande om ny plats vid skuld till kommunen.....	8
9	Ändring av vistelsetid.....	8
10	Nyttjande och uppsägning av plats.....	8
11	Avgift	9
12	Barn folkbokförda i Upplands Väsby kommun - plats i annan kommun.....	9
13	Ej folkbokförda barn – rättigheter och begränsningar	9
14	Olycksfallsförsäkring	9

1 Allmänt

Reglerna styrs av skollagen (2010:800), bland annat i; kapitel 8 (förskolan), 25 (annan pedagogisk verksamhet), 14 (fritidshem) och 29 (övriga bestämmelser)

Utbildningskontoret i Upplands Väsby kommun hanterar all placering i förskola, pedagogisk omsorg, fritidshem och omsorg på obekväm arbetstid. Plats erbjuds i kommunala eller enskilda verksamheter enligt köreglerna.

I Upplands Väsby kommun anordnas även öppen förskola som ett komplement till förskola och pedagogisk omsorg. Öppna förskolan vänder sig till föräldrar med barn i åldern 0-5 år. Verksamheten är gratis och ingen anmälan krävs.

Dessa regler omfattar inte öppen förskola, öppen fritidsverksamhet eller omsorg på obekväm arbetstid (omsorg under tid då förskola, pedagogisk omsorg-eller fritidshem inte erbjuds).

Upplands Väsby kommun erbjuder omsorg på kvällar, nätter och helger till de familjer där ett sådant omsorgsbehov anses föreligga. Aktuella regler för omsorg på obekväm arbetstid finns i ”Regler för omsorg obekväm arbetstid i Upplands Väsby kommun”.

Följande verksamheter omfattas av dessa regler:

Förskola:	I Upplands Väsby drivs förskola i både kommunal och enskild regi.
Pedagogisk omsorg:	I Upplands Väsby drivs pedagogisk omsorg i form av familjedaghem i enskild regi.
Fritidshem:	I Upplands Väsby drivs fritidshem i både kommunal och enskild regi.

2 Plats i förskola och familjedaghem

Barn ska enligt skollagen från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Barn, vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga för vård av annat barn, ska erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan.

30 timmar/vecka oavsett behov

I Upplands Väsby har alla barn från och med ett års ålder rätt till förskola eller familjedaghem 30 timmar per vecka även om det inte föreligger omsorgsbehov för arbete eller studier. Enheten bestämmer över hur tiden ska förläggas, max 6 timmar per dag. För barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling kan förskola erbjudas i större omfattning efter bedömning av behov.

I Upplands Väsby kommun finns även pedagogisk omsorg i form av familjedaghem. Kommunen ska ta skälig hänsyn till vårdnadshavarnas önskemål om verksamhetsform.

Barn som inte har omsorgsbehov på grund av vårdnadshavares arbete eller studier förutsätts vara lediga från förskola eller familjedaghem under minst fyra veckor under perioden 1 juni-31 augusti.

2.1 Allmän förskola

Från och med höstterminen det år ett barn fyller tre år har barnet rätt till allmän förskola, det vill säga minst 525 avgiftsfria timmar per år. Det gäller alla barn, oberoende av föräldrarnas sysselsättning och familjens situation i övrigt. Upplands Väsby kommuns allmänna förskola gäller under perioden 1 september till 31 maj och 15 timmar per vecka.

Vill vårdnadshavare byta mellan allmän förskola och annan placering så har barnet rätt att vara kvar på samma förskola i mån av plats. Ändring ska anmälas till kommunen och ordinarie regler gäller avseende ansökning, kö- och uppsägningstid.

2.2 Förskola på finska

Upplands Väsby är finskt förvaltningsområde sedan 1 januari 2010. Det innebär att kommunen ska erbjuda förskola helt, eller väsentliga delar på finska, om vårdnadshavare så önskar. I Upplands Väsby erbjuds förskoleplats i Sverigefinska förskolan.

2.3 Information och erbjudande om plats för bättre språkutveckling i svenska

Information om förskolans syfte och barnets rätt till förskola ska ges till alla folkbokförda barn i kommunen från höstterminen det året barnet fyller 3 år till och med vårterminen det år barnet fyller 6 år och som inte har en förskoleplacering.

Ett barn som är folkbokförd i Upplands Väsby ska också erbjudas en plats vid en förskoleenhet inom ramen för allmän förskola, 525 timmar per år, även utan att något önskemål om förskola har anmälts av barnets vårdnadshavare om:

1. barnet är fött utomlands och vistas i Sverige sedan högst fem år, eller
2. barnets vårdnadshavare som är bosatta i Sverige är födda utomlands och vistas i Sverige sedan högst fem år.

3 Plats i fritidshem

Plats i fritidshem ska erbjudas elev i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola till och med vårterminen det år då eleven fyller 13 år, i den omfattning de behöver med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om elev har ett eget behov på grund av familjesituation i övrigt. Elever kan även i andra fall ha rätt till fritidshem, om de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling.

Från och med höstterminen det år då eleven fyller 10 år får öppen fritidsverksamhet erbjudas i stället för fritidshem, om eleven inte på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl är i behov av sådant särskilt stöd i sin utveckling som endast kan erbjudas i fritidshem.

Fritidshem ska erbjudas den del av dagen som eleverna inte går i förskoleklass/skola och under lov.

Fritidshem ska erbjudas vid eller så nära som möjligt den skola där eleven får utbildning och så snart det har framkommit att eleven har behov av plats.

Hemkommunen erbjuder plats i fritidshem för elever som går i en fristående skola, i de fall huvudmannen för den fristående skolan inte har fritidshemsverksamhet under läsåret.

3.1 Fritidshem F-3 – Fritidshem för alla

Upplands Väsby kommun erbjuder plats på fritidshem i kommunens egen regi till samtliga barn folkbokförda i Upplands Väsby kommun, som går i årskurs F-3 (utöver de som har rätt till fritidshem enligt ovan)

Rätten till fritidshemsplats för denna grupp barn gäller under vardagar efter skolans slut fram till 16.00 och inte under skolfria vardagar.

Fristående fritidshem och kommunal verksamhet utanför kommunen kan erbjuda detsamma, men har ingen skyldighet till det.

Fritidshemsplaceringen följer Upplands Väsby kommuns läsårsdata och godkänns för en termin åt gången.

4 Utökad tid på grund av barns eget behov

De barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling kan ha rätt till utökad tid i förskola och familjedaghem, samt ha rätt till plats i fritidshem även om omsorgsbehov inte föreligger utifrån föräldars arbete eller studier. Detta gäller också barn som har behov utifrån familjens situation i övrigt. Vårdnadshavare behöver då skicka in särskild ansökan till utbildningskontoret för prövning av behovet.

5 Föräldraledighet och sjukdom

Vid sjukdom: Om en vårdnadshavare drabbas av sjukdom eller skada har barnet rätt att behålla samma vistelsetid som före vårdnadshavarens sjukskrivning.

Vid föräldraledighet - Förskola/familjedaghem: Om en vårdnadshavare blir föräldraledig har barnet rätt att behålla samma vistelsetid som före vårdnadshavarens föräldraledighet i två månader efter det nya barnets födelse, vid tvillingfödsel fem månader. Därefter gäller max 30 timmar per vecka. Enheten bestämmer över hur tiden ska förläggas, max 6 timmar per dag.

Vid föräldraledighet - Fritidshem: Om en vårdnadshavare blir föräldraledig har barnet rätt att behålla samma vistelsetid som före vårdnadshavarens föräldraledighet i två månader efter det nya barnets födelse, vid tvillingfödsel fem månader. Därefter avslutas platsen. Om fritidshem för alla F-3 önskas, behöver ny ansökan göras.

6 Öppettider

Enligt skollagen ska förskola och fritidshem erbjudas med utgångspunkt i barns och vårdnadshavares behov utifrån förvärvsarbete, studier med mera. Förskola och fritidshem behöver inte erbjudas under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.

Förskolor och familjedaghem ska hålla öppet helgfria vardagar hela året. Förskolorna ska hålla öppet kl. 06.30-18.30 vid behov.

Familjedaghem ska hålla öppet 52,5 timmar per vecka vid behov inom ramtiden 06.30 -18.30.

Fritidshem ska hålla öppet helgfria vardagar hela året före- och efter skoltid från kl. 06.30-18.30 vid behov.

6.1 Planeringsdagar, sommar och andra lov

Både kommunala och fristående huvudmän ska erbjuda verksamhet om vårdnadshavare har behov utifrån förvärvsarbete, studier eller barnets behov. Detta gäller även vid planeringsdagar, sommarperioden och andra lov.

- Alla verksamheter har rätt att stänga max fyra dagar per år för fortbildning och planering. Enheten ska då erbjuda verksamhet vid behov.
- Om en enhet stänger enstaka dagar/kortare period, ska plats kunna ordnas på en annan enhet om föräldrar har behov av omsorg finns utifrån förvärvsarbete, studier eller barnets behov, det finns en skyldighet att tillhandahålla alternativ omsorg.
- Verksamheten kan organisera sig till färre enheter.
- Den alternativa omsorgen ska utgöra ett reellt alternativ utifrån de allmänna kommunikationsmedlen som finns, att det ska vara möjligt att kunna nyttja platsen.

Barn som normalt har omsorgsbehov när föräldrarna arbetar och studerar förutsätts vara lediga från förskolan, familjedaghemmet, eller fritidshemmet under de perioder vårdnadshavarna inte har behov av omsorg, det vill säga när föräldrarna har semester, eller annan ledighet, om inte barnet har särskilda behov. Detta gäller inte enstaka lediga dagar på schema.

Enheterna kan kräva in arbetsgivarintyg och liknande från vårdnadshavare inför dessa perioder, för att säkerställa att aktuellt behov finns.

7 Ansökan om plats

Vårdnadshavaren ansöker om plats till förskola, familjedaghem och fritidshem via E-tjänsten som nås via Upplands Väsby kommuns hemsida. Det är vårdnadshavarens skyldighet att ange och uppdatera korrekt kontaktinformation i kommunens E-tjänst.

7.1 Förskola och familjedaghem

Kommuner i Sverige har, enligt skollagen, skyldighet att erbjuda barn förskola senast fyra månader från anmälningsdatum eller till önskat startdatum om detta är senare än fyra månader från anmälningsdatumet.

Ansökan om plats kan göras tidigast när barnet är tre månader gammalt. Om ansökan om plats inkommer tidigare blir ködatumet ändå barnets tremånadersdag.

Vårdnadshavare ska bekräfta eller uppdatera sin ansökan, vid uppmaning från kommunen. Samt uppdatera ansökan vid önskad förändring.

I ansökan ska vårdnadshavaren välja hos vilken enhet de önskar plats, max tre alternativa val kan göras. Valen ska anges i den ordning vårdnadshavaren önskar. Om det inte finns plats på något av de alternativ som önskas, erbjuds plats på närmaste lediga förskola i förhållande till barnets folkbokföringsadress.

I ansökan ska anges från och med vilket datum platsen önskas och antal timmar per vecka. Om ansökan endast avser allmän förskola behöver vårdnadshavare meddela kommunen.

Plats kan komma att erbjudas upp till en månad tidigare än önskat startdatum. Platsen måste i så fall betalas från och med erbjudet datum även om barnet påbörjar sin introduktion senare.

7.1.1 Dubbla placeringar på grund av växelvis boende

Upplands Väsby kommun godkänner inte dubbla placeringar vid växelvist boende och delad vårdnad.

Kommunerna har ingen skyldighet enligt skollagen att erbjuda dubbla placeringar, att barnet växelvis tas emot i två verksamheter. En sådan skyldighet saknas i det offentliga skolväsendet och skulle kunna innebära att barnets behov av trygghet och kontinuitet åsidosätts. Det bedöms inte vara för barnets bästa.

7.1.2 Köregler

Prioriteringsordning:

1. Barn i behov av särskilt stöd för sin utveckling.
2. Syskonförtur
3. Anmälningsdatum. Om flera barn har samma anmälningsdatum gäller födelsedatum som nästa sorteringsprincip, äldsta barnet kommer först i kö.

Kommunen har skyldighet att erbjuda plats senast fyra månader från anmälningsdatum eller till önskat startdatum om detta är senare än fyra månader från anmälningsdatumet. Vid kö till specifik förskola/familjedaghem placeras barn enligt ovanstående prioriteringsordning först förutsatt att plats finns på annan förskola för de barn som har rätt att få en plats inom fyra månader.

Vid kö placeras endast barn folkbokförda i Upplands Väsby kommun.

7.2 Fritidshem

I ansökan ska vårdnadshavaren välja hos vilken enhet de önskar fritidshemsplats, samt från och med vilket datum platsen önskas.

Om rätt till fritidshemsplats upphör och platsen avslutas av kommunen behöver vårdnadshavare registrera en ny ansökan om plats önskas igen.

8 Platserbjudande

Plats erbjuds via mejl. När en plats erbjuds måste vårdnadshavaren aktivt tacka ja eller nej till platserbjudandet via E-tjänsten inom 5 arbetsdagar. Om inget svar har erhållits inom 5 arbetsdagar likställs detta med att ha tackat nej till erbjuden plats.

Om man får ett erbjudande om plats på förskola/familjedaghem som man valt: Tackar man ja eller nej till erbjudandet plockas barnet bort ur kön till förskola/familjedaghem. Om man vill ha ett nytt erbjudande behöver man aktivt ställa barnet i kö på nytt via E-tjänsten.

Om man får ett erbjudande om plats på en förskola/familjedaghem som man inte valt: Om man tackar nej till erbjudandet innebär det att kommunen har uppfyllt skollagens krav på att erbjuda förskola. Barnet står kvar i kö men kommunen har inte skyldighet att erbjuda en ny plats inom fyra månader, väntetiden kan bli betydligt längre. Detta gäller inte om erbjudandet avser kooperativ förskola, konfessionell förskola, förskola på nationella minoritetsspråk eller

familjedaghem. I dessa fall har kommunen skyldighet att ge nytt erbjudande inom fyra månader i en verksamhetsform som vårdnadshavaren har valt.

Erhållen plats ska tillträdas på erbjudet startdatum eller senast inom fyra veckor. Avgiften betalas från erbjudet startdatum.

8.1 Erbjudande om ny plats vid skuld till kommunen

Vårdnadshavare kan inte erbjudas en ny plats om det finns en skuld till Upplands Väsby kommun som rör förskola, familjedaghem eller fritidshem (undantag för barn som efter ansökan har rätt utifrån fysiska, psykiska eller andra skäl).

Om avbetalningsplan tecknats med inkassobolaget och första inbetalningen har inkommit så kan plats erbjudas för fyra månader i taget.

För förskola/familjedaghem: Om löpande fakturor inte betalas eller om avbetalningsplanen inte följs så registreras platsen ned till deltid, max 15 timmar i veckan, efter fyra månader. Ingen ökad vistelsetid kommer att godkännas innan skulden är betald i sin helhet.

För fritidshem: Om löpande fakturor inte betalas eller om avbetalningsplanen inte följs så avslutas platsen efter fyra månader. Ingen ny plats kommer att godkännas innan skulden är betald i sin helhet.

9 Ändring av vistelsetid

Om förhållandena ändras, till exempel att man ska vara föräldraledig, blir arbetslös eller ändrar arbets- eller studietid, ska vårdnadshavare snarast och senast 14 dagar innan förändringen, anmäla detta till enheten. Vårdnadshavare behöver också registrera ändrade inkomstuppgifter till kommunen via E-tjänsten. Det gäller förskola, familjedaghem och fritidshem.

Om vårdnadshavare önskar att tiden på förskola eller familjedaghem ändras till eller från deltid (max 15 timmar per vecka) ska vårdnadshavare meddela ändringen till kommunen med önskat startdatum. Timmarna registreras med start 14 dagar framåt eller till det önskade startdatumet om det är senare.

Ändring av vistelsetid till eller från deltid på förskola eller familjedaghem (max 15 timmar per vecka) kan inte göras för en kortare period än tre månader.

10 Nyttjande och uppsägning av plats

Barnet ska vistas regelbundet i verksamheten om inte särskilda skäl föreligger.

Om platsen inte nyttjas under en sammanhängande period om tre månader så upphör rätten till platsen. Om man önskar en ny plats registreras en ny ansökan i E-tjänsten.

Uppsägning av plats registreras i kommunens E-tjänst. Uppsägningstiden är 30 dagar och avgiften betalas under hela uppsägningstiden.

En ny plats kan tillträdas tidigast tre månader efter att en föregående plats avslutats. Om en plats sägs upp och återplacering önskas igen inom tre månader räknas placeringen som om den fortgått hela perioden och avgift debiteras retroaktivt för dessa månader.

Vid utflytt till annan kommun får barnet behålla förskoleplatsen i Upplands Väsby kommun i högst 2 månader. Tiden räknas från nytt folkbokföringsdatum. Om barnet står i kommunens kö till andra förskolor, avregistreras barnet från kön vid utflytt.

11 Avgift

Kommuner i Sverige tillämpar inkomstrelaterad taxa reglerad av Skolverket (maxtaxa). Kommunfullmäktige i Upplands Väsby kommun har beslutat att maxtaxa gäller. Det innebär att avgiften har en maximalt högsta avgift per barn. Maxbeloppet är olika beroende på om man betalar heltidstaxa, deltidstaxa eller reducerad taxa.

Se aktuella avgiftsregler, samt avgifter för aktuellt år på kommunens hemsida.

12 Barn folkbokförda i Upplands Väsby kommun - plats i annan kommun

Om vårdnadshavare önskar plats i en annan kommun ansöker man om plats i den aktuella kommunen. Vårdnadshavare måste också registrera sin ansökan för plats i annan kommun i Upplands Väsby kommuns E-tjänst. Upplands Väsby kommuns regler gäller och vårdnadshavare betalar avgiften till Upplands Väsby kommun.

Vid uppsägning ska vårdnadshavare säga upp platsen i Upplands Väsby kommuns E-tjänst och till den kommun, alternativt fristående enhet där platsen innehas.

Upplands Väsby kommun betalar ersättning för platsen under förutsättning att vårdnadshavare inte har skulder till Upplands Väsby kommun som rör förskola, familjedaghem eller fritidshem.

13 Ej folkbokförda barn – rättigheter och begränsningar

Barn som inte är folkbokförda, men som vistas i Upplands Väsby kan enligt Skollagens 29 kap i vissa fall ha rätt till förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, trots att de inte är folkbokförda i kommunen.

- Asylsökande barn med flera, enligt 1-1a § första stycket, lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl
- Barn med tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 § utlänningslagen (2005:716).
- Barn som är medborgare inom EU, EES-området eller Schweiz och som har rätt till utbildning eller annan verksamhet enligt avtal om ”den fria rörligheten”.

Barn som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning och barn i diplomatfamiljer från länder utanför EU/EES/Schweiz har inte rätt till placering i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

14 Olycksfallsförsäkring

Elever, barn och ungdomar i Upplands Väsby kommuns verksamheter omfattas av en kollektiv olycksfallsförsäkring, oavsett i vilken regi verksamheten bedrivs. Försäkringsvillkoren i sin helhet finns att läsa på kommunens hemsida.